

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни спецкурсу
«Синтаксис складного речення» підготовки спеціаліста галузі знань
0203 Гуманітарні науки напряму (спеціальності)
7.02030301 Українська мова і література*
спеціалізації українознавство. Шифр за ОПП ПП 16

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Синтаксис складного речення» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста напряму підготовки (спеціальності) «7.02030301 Українська мова і література*».

Тип дисципліни (віднесеність до певного циклу дисциплін згідно з навчальним планом) цикл природничо-наукової, професійної та практичної підготовки, вибіркова частина.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: **складне багатокомпонентне речення (СБР)** – синтаксична поліпредикативна конструкція, яка складається із трьох і більше частин, кожна з яких побудована за схемою простого односкладного чи двоскладного речення, що поєднані сурядним чи підрядним зв'язком за допомогою сполучників або без них.

Міждисциплінарні зв'язки: сучасна українська літературна мова, стилістика, теорія інформації.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Складне багатокомпонентне речення, його змістові, структурні та стилістичні ознаки.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. **Мета** вибіркової навчальної дисципліни – систематизувати дослідження СБР у структурному, семантичному, комунікативному та стилістичному аспектах.
- 1.2. **Основні завдання** дисципліни: розглянути класифікацію СБР; виявити лінгвістичні та екстралінгвальні чинники, що спричиняють стилістичне забарвлення СБР; встановити функції стилістичних компонентів СБР у текстах;

визначити відповідність між типом стилістичної ознаки та моделлю СБР.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: методи мовознавчих досліджень, теорії класифікації складного речення;

стилістичні вияви на рівні СБР, системний характер надфразної єдності;

уміти: встановлювати тип СБР, роботи повний формально-синтаксичний і семантико-синтаксичний аналіз СБР.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ECTS, всього 108 год., з них на денній формі навчання: лекційних – 24 год., практичних – 12 год.; на заочній формі навчання: 10 лекц., 6 практ. год.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

СКЛАДНЕ БАГАТОКОМПОНЕНТНЕ РЕЧЕННЯ, ЙОГО ЗМІСТОВІ, СТРУКТУРНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОЗНАКИ

Тема 1. Загальна характеристика складного багатокомпонентного речення.

Тема 2. Складносурядні багатокомпонентні речення. Складносурядні багатокомпонентні речення з однотипними семантичними відношеннями. Складносурядні багатокомпонентні речення з неоднотипними семантичними відношеннями.

Тема 3. Складнопідрядні багатокомпонентні речення. Складнопідрядні багатокомпонентні речення з послідовною підрядністю. Складнопідрядні багатокомпонентні речення з однорідною супідрядністю. Складнопідрядні багатокомпонентні речення з неоднорідною супідрядністю. Контаміновані складнопідрядні багатокомпонентні речення.

Тема 4. Складні багатокомпонентні сполучникові речення з різними видами зв'язку. Складні багатокомпонентні речення з провідною сурядністю і допоміжною підрядністю. Складні багатокомпонентні речення з провідною сурядністю і допоміжною супідрядністю. Складні багатокомпонентні речення із суряд-

ністю, підрядністю і супідрядним зв'язками. Складні багатокомпонентні речення із сурядним, супідрядністю.

Тема 5. Складні безсполучникові багатокомпонентні речення. Складні безсполучникові багатокомпонентні речення з однотипними предикативними частинами. Складні безсполучникові багатокомпонентні речення з різнотипними предикативними частинами. Складні безсполучникові багатокомпонентні речення з однотипними й різнотипними предикативними частинами.

Тема 6. Складні сполучниково-безсполучникові багатокомпонентні речення. Складні сполучниково-безсполучникові багатокомпонентні речення із сурядністю і безсполучниковістю. Складні сполучниково-безсполучникові багатокомпонентні речення із підрядністю і безсполучниковістю. Складні сполучниково-безсполучникові багатокомпонентні речення із сурядністю, підрядністю і безсполучниковістю.

Тема 7. Стилiстичний аспект складного багатокомпонентного речення.

3. Рекомендована література

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові : [навч. посібник] / С.П. Бевзенко. – К.: КДПП, 1987. – 80 с.
2. Вихованець І.Р. Семантико-синтаксична структура речення: монографія / І.Р. Вихованець, К.Г. Городенська, В.М. Русанівський. – К.: Наукова думка, 1983. – 219с.
3. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української мови : навч. посіб. / М. У. Каранська. – К.: НМК ВО, 1992. – 400с.
4. Плющ М.Я. Граматика української мови в таблицях: навч. посібник // М.Я. Плющ, Н.Я. Гріпас. – К.: Вища школа, 2004. – 67 с.
5. Слинко І.І. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання: навч. посібник / І. І. Слинко, Н. В. Гуїванюк, М. Ф. Кобилянська. – К.: Вища школа, 1994.- 670 с.
6. Сучасна українська літературна мова : синтаксис / [за заг. ред. І.К. Білодіда]. – К.: Наукова думка, 1972. – 515 с.
7. Сучасна українська літературна мова / [за ред. А.П. Грищенка]. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища школа, 1997. – 493с.
8. Сучасна українська літературна мова/ [за ред. М.Я. Плющ]. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища школа, 2000. – 430с.
9. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук.- К.: Академія, 2004. –408 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання вибіркової навчальної дисципліни «Синтаксис складного речення» є завдання вхідного і поточного контролю, модульних контрольних робіт, пакет комплексних контрольних робіт.

6. Структурно-логічна схема дисципліни

